

Otathan sinäkin nikotiinin puheeksi potilaan kanssa?

Ei kuulu työnkuvaani.	Mitä useampi taho ottaa nikotiinin puheeksi, sen suurempi vaikutus. Nikotiiniriippuvuus on sairaus, joka vaikuttaa kehon kaikkiin kudoksiin, moneen eri elämänalueeseen ja lähipiiriin. Siksi sen puheeksiotto kuuluu kaikille.
Vieroitus ei tule onnistumaan. Lopettaminen on mahdotonta tälle potilaalle.	Joka toinen joskus tupakoinut on jo lopettanut tupakoinnin. Älä tee päätöstä potilaan puolesta. Suurin osa nikotiinin käyttäjistä haluaa lopettaa. Kannustuksella, tuella ja uskon valamisella on suuri merkitys.
Potilaalla on suurempia haasteita tai riippuvuuksia.	Suurin osa nikotiinin käyttäjistä haluaa lopettaa. Anna potilaan itse päättää. Riippuvuudesta irti pääseminen on voimaannuttavaa ja parantaa psyykkistä vointia. Tämä tukee muiden riippuvuuksien ja ongelmien hoitoa.
En osaa. En tiedä mitä sanoa, miten auttaa tai minne ohjata.	Sinulla ei tarvitse olla kaikkia vastauksia valmiina. Kuuntele ja kannusta. Esitä muutama kysymys ja anna sen jälkeen potilaan olla äänessä. Selvitä, onko työpaikallasi tupakka- ja nikotiinivieroituksen toimintamalli. Hyödynnä tukimateriaaleja verkossa.
En ehdi. Aika ei riitä.	Kysy, haluaako potilas lopettaa ja haluaako hän siihen apua. Kuuntele ja kannusta lyhyesti. Kerro, että palaat aiheeseen seuraavalla tapaamisella. Onko työpaikallasi tupakka- ja nikotiinivieroituksen toimintamalli? Siitä selviää, minne voit tarvittaessa lähettää potilaan eteenpäin, ellet itse ehdi käydä koko vieroitusprosessia läpi potilaan kanssa.
Potilas on liian herkkä. Vieroitusoireet voivat olla vaaraksi.	Älä tee päätöstä potilaan puolesta. Lopettaminen vähentää sairastelua, lievittää pitkällä tähtäimellä psyykkisiä oireita sekä parantaa keuhkojen toimintaa ja fyysistä suorituskykyä. Vieroitusoireita voi lievittää lääkkeillä.
Puheeksiotto sekoittaisi koko vastaanoton sisällön ja rakenteen.	Nikotiinin käyttö on yksi tärkeä asia muiden joukossa, eikä aasinsiltaa välttämättä tarvita. Halutessasi voit liittää nikotiinin puheeksioton esimerkiksi hoidettavan sairauden oireisiin ja niiden lievittämiseen.

Tukea nikotiinikeskusteluun: mitä vastaan potilaalle?

”En halua puhua tästä.”	Tämä on ok. Asiasta puhuminen ei sido sinua mihinkään. Tarkoitukseni ei ole painostaa, ja voimme hyvin palata asiaan, kun koet olevasi siihen valmis. Olen täällä sinua varten.
”Pelkään vieroitusoireita.”	Vieroitusoireita lievitetään tehokkaasti nikotiinikorvaushoidolla. Nikotiini häviää elimistöstä kahdessa vuorokaudessa. Vieroitusoireet ovat huipussaan 1–3 vuorokauden kuluttua ja kestävät keskimäärin 3–4 viikkoa.
”Ei ole muutakaan tekemistä. Nikotiini on minulle ajanviete.”	Mitä asioita tauotat tai keskeytät käymällä tupakalla? Onko sinulla harrastuksia, jotka ovat jääneet nikotiinin vuoksi pois? Mihin pystyisit tai ryhtyisit, jos et tupakoisi? Miltä liikunta tuntuisi ilman nikotiinia?
”Nikotiinin käyttö on minulle tärkeää.”	Näin yleensä onkin. Mitkä ovat nikotiinin myönteiset puolet juuri sinulle? Mistä joutuisit luopumaan, jos lopettaisit?
”Tarvitsen nikotiinia asiaan X (esim. stressin lievittämiseen).”	Lopettaminen lievittää pitkällä aikavälillä stressiä ja psyykkistä oireilua. Mieti valmiiksi, mitä teet niissä tilanteissa, joissa olet yleensä turvautunut nikotiiniin. Konkreettinen toimintasuunnitelma luo turvaa ja itsevarmuutta.
”En kuitenkaan onnistu.”	Retkahdus on osa prosessia. Pohdi, mikä sen aiheutti. Käytä oivallusta voimavarana ja jatka nikotiinittomuutta. Tee vastaavien tilanteiden varalle toimintasuunnitelma. Hae vertaistukea ja kannustusta lähipiiristäsi.
”Lääkkeet eivät auta.”	Moni käyttää vieroituslääkkeitä väärin. Annan sinulle ohjeet. Jatka kuuria vähintään suositellun ajan.
”Lääkkeet ovat liian kalliita.”	Nikotiinikorvaushoito 3 kk ajalle: noin 120–234 €. Reseptilääkkeet 3 kk: noin 33–429 €. Tupakka-aski päivässä 3 kk ajan: noin 990 €. Lääkehoidon hinnan maksat vain kerran, mutta tupakoinnin kulut jatkuvat hamaan tulevaisuuteen.
”Jos lopettaisin vaihtamalla vapeen tai nikotiinipusseihin?”	Korvaushoitotuotteet luokitellaan lääkeaineiksi, ja ovat siten valvottuja ja turvallisia. Sähkösavukkeet, nuuska ja nikotiinipussit sisältävät usein moninkertaisesti nikotiinia verrattuna korvaushoitotuotteisiin, joten niiden vaarana on, että riippuvuutesi voimistuu.
”Tämä on holhoamista. Nikotiinin käyttö on jokaisen yksityisasia.”	Puheeksiotto on välittämistä ja viestii asian tärkeydestä. Tehtäväni on varmistaa, että tiedät, mistä ja millaista tukea on tarjolla. Tämän tiedon pohjalta voit itse tehdä päätöksen, milloin olet valmis muutokseen.